

Sygn. akt II PK 276/05

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. L.

przeciwko Szefowi Służby Cywilnej

o stwierdzenie nieważności decyzji w sprawie wyników konkursu na wyższe

stanowisko w służbie cywilnej oraz nakazanie Szefowi Służby Cywilnej

kontynuowania postępowania konkursowego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych

i Spraw Publicznych w dniu 4 października 2006 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu

Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 8 lutego 2005 r., sygn. akt XXI Pz .../05,

oddala skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e

Postanowieniem z dnia 20 października 2004 r. Sąd Rejonowy stwierdził swoją niewłaściwość do rozpoznania sprawy z powództwa J. L. przeciwko Szefowi Służby Cywilnej w W. o stwierdzenie nieważności decyzji w sprawie wyników konkursu na wyższe stanowisko w służbie cywilnej oraz nakazanie kontynuowania postępowania konkursowego i na podstawie art. 476 § 1 k.p.c. w związku z art. 464 § 1 k.p.c. przekazał sprawę Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w W. jako właściwemu do jej rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2005 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił zażalenie strony pozwanej na powyższe postanowienie stając na stanowisku, że przepis art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.) poddaje właściwości sądów pracy jedynie spory o roszczenia ze stosunku pracy członka korpusu służby cywilnej, poza którym to stosunkiem pozostaje postępowanie kwalifikacyjne poprzedzające uzyskanie mianowania w służbie cywilnej, mające na celu jedynie wyłonienie kandydata na stanowisko, a nie powierzenie tego stanowiska. Postępowanie kwalifikacyjne dla pracowników służby cywilnej ubiegających się o mianowanie jest postępowaniem z zakresu administracji publicznej.

W skardze kasacyjnej od powyższego postanowienia strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a to art. 7 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej przez jego błędną wykładnię i odmowę zastosowania oraz naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 1, art. 2 i art. 476 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., mające istotny wpływ na wynik sprawy. Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego je postanowienia Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił potrzebą wykładni art. 7 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej oraz rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie, czy sprawy o roszczenia wywodzone z przepisów tej ustawy stanowią sprawy z zakresu prawa pracy w rozumieniu art. 476 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., a w związku z tym, czy należą do właściwości sądów powszechnych i Sądu Najwyższego (art. 2 § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 czerwca 2006 r., III PZP 1/06 (dotychczas niepublikowanej) Sąd Najwyższy stwierdził, że w sprawie, w której przedmiotem jest żądanie ponownego przeprowadzenia konkursu w celu obsadzenia stanowisk w służbie cywilnej (art. 41 – 47 i art. 49 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, Dz.U. z 1999 r., Nr 49, poz. 483 ze zm.) droga sądowa przed sądem powszechnym jest niedopuszczalna (art. 1 i art. 2 § 1 k.p.c.). W uzasadnieniu wskazanej uchwały, którego Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie nie będzie w całości powielał, stwierdzono, że w świetle art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o służbie cywilnej przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy stosuje się wyłącznie wtedy, gdy chodzi o sprawy: 1) wynikające ze stosunku pracy, 2) które dotyczą „członka korpusu służby cywilnej” i 3) nie są uregulowane w ustawie. Po pierwsze – żądanie ponownego przeprowadzenia konkursu (uchylenie decyzji konkursowej, unieważnienie konkursu i wyznaczenie skarżącego na kandydata na stanowisko) nie jest sprawą (roszczeniem) wynikającym ze stosunku pracy, lecz żądaniem o charakterze publicznoprawnym, mającym podstawę w art. 45 w związku z art. 47 ustawy o służbie cywilnej, po drugie – sprawy dotyczące postępowania konkursowego nie są sprawami wynikającymi ze stosunku pracy członka korpusu służby publicznej, gdyż osoba, która uczestniczyła w postępowaniu konkursowym i nie została wyłoniona w jego wyniku na kandydata na odpowiednie stanowisko nie jest członkiem korpusu służby publicznej i nie pozostaje w stosunku pracy i wreszcie po trzecie – przebieg postępowania konkursowego jest uregulowany w art. 43 – 49 ustawy o służbie cywilnej, która określa zasady i tryb konkursu. W konsekwencji stosunek prawny, w którym pozostaje osoba uczestnicząca w konkursie, to stosunek publicznoprawny nawiązany na podstawie ustawy o służbie cywilnej i łączący tę osobę z zespołem konkursowym. Nawet gdyby osoba taka była członkiem korpusu służby cywilnej, to jej żądanie wynikające z przeprowadzanego postępowania konkursowego nie mogłoby być rozpoznawane przez sąd pracy, gdyż nie jest ono żądaniem ze stosunku pracy, lecz typowym żądaniem publicznoprawnym, wynikającym z przepisów ustawy o służbie cywilnej. Przepis art. 7 ust. 2 tej ustawy określa w sposób wyczerpujący właściwość sądu pracy w sporach ze stosunku pracy członka korpusu służby cywilnej. Oznacza to, że do innych stosunków prawnych, w tym wynikających z konkursu, oraz innych roszczeń wynikających z innych, niż stosunek pracy stosunków prawnych, nie może także mieć zastosowania przepis art. 476 § 1 k.p.c., definiujący pojęcie „sprawy z zakresu prawa pracy”. Roszczenia uczestnika

konkursu, który w jego wyniku nie został wyłoniony na stanowisko, nie mogą być kwalifikowane do kategorii spraw z zakresu prawa pracy również dlatego, że nie są to roszczenia ze stosunku pracy ani też związane ze stosunkiem pracy (art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c.), roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy (art. 476 § 1 pkt 1a k.p.c.), ani wreszcie roszczenia z innego stosunku prawnego (art. 476 § 1 pkt 2 k.p.c.), gdyż z mocy art. 7 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej nie stosuje się do tego innego stosunku „przepisów prawa pracy”. W konsekwencji żądanie uczestnika konkursu wynikające z uregulowanego w ustawie o służbie cywilnej postępowania konkursowego nie jest roszczeniem ze stosunku pracy członka służby cywilnej, a czynności zespołu konkursowego i Szefa Służby Cywilnej podejmowane w toku konkursu nie są czynnościami z zakresu prawa pracy, przy czym żaden z tych ostatnio wskazanych podmiotów nie jest pracodawcą ani też jednostką wykonującą za pracodawcę czynności z zakresu prawa pracy. Rozstrzygnięcia w sprawie dopuszczenia do konkursu, ustalające wynik konkursu i o odstąpieniu od wskazania kandydata na stanowisko, są aktami stosowania prawa przez organ administracji publicznej. W procedurze cywilnej brak jest natomiast odpowiednich narzędzi proceduralnych do rozpoznania opartych na ustawie o służbie cywilnej żądań wynikających z przeprowadzanego postępowania konkursowego.

Należy zwrócić uwagę, że Sądy obu instancji zastosowały w sprawie art. 464 § 1 k.p.c., zgodnie z którym odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym wypadku sąd przekaze mu sprawę. Przepis ten jednoznacznie dotyczy spraw z zakresu prawa pracy oraz z zakresu ubezpieczeń społecznych, dla których droga sądowa jest niedopuszczalna, gdy zarazem dla ich rozpoznania właściwy jest organ inny, niż sąd. Powołany przepis nie powinien zatem znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie już tylko z tego względu, że roszczenia wynikające z uregulowanego w ustawie o służbie cywilnej postępowania konkursowego nie są sprawami z zakresu prawa pracy w rozumieniu art. 476 § 1 k.p.c. W takim przypadku winien zostać zastosowany art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd odrzuci pozew, jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna. Jednakże kwestia ta uchyla się spod rozważań Sądu Najwyższego z uwagi na brak w skardze kasacyjnej zarzutu naruszenia przepisu art. 464 § 1 k.p.c. Ponadto postanowienie o przekazaniu sprawy zasadniczo wywołuje te same skutki prawne, co odrzucenie pozwu (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I PKN 183/00,

OSNAPiUS z 2002 r. nr 17, poz. 411), zaś powód wystąpił na drogę postępowania przed sądem powszechnym na skutek pouczenia zawartego w rozstrzygnięciu Szefa Służby Cywilnej

Z powyższych względów skarga kasacyjna podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.